

Kedves Testvérek!

„Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai” (1Kor 12,27).

Az Újszövetségnek egy fontos üzenete Isten népe számára, hogy mi egy test vagyunk, mégpedig Krisztus teste. Ezzel a képpel fejezi ki az Ige, hogy elválaszthatatlanul összetartozunk, egymásra vagyunk utalva, és együtt szolgálunk a Fejnek – Krisztusnak alárendelve.

Április 24-én ez az összetartozásunk jutott kifejezésre a miskolci Deszkatemplomban, amikor újra kibocsátottuk dr. Keszi Krisztinát, hogy folytassa zambiai orvos-misszionáriusi szolgálatát. Krisztina Zambiában nem más, mint a magyar keresztyének kinyújtott keze, amellyel az ott élő rászorulóknak szeretnének segíteni. A doktornő május 5-én indult vissza szolgálati helyére.

Ne felejtsük meg róla továbbra sem! Hordozzuk imádságban visszatérését, alkalmazkodását az ottani viszonyokhoz! Imádkozzunk érte, hogy feladott csomagjai rendben megérkezzenek, otthagyt otthonát rendben találja, és sikerüljön újra beilleszkednie a Klinikai munkába, megtalálni a hangot a helyi munkatársakkal! Szintén kérjük a testvéreket, hogy ahogyan eddig is tették, a továbbiakban is támogassák ezt a szolgálatot anyagi lehetőségük szerint! Imádság és adakozás, ez a két gyakorlati eszköze annak, hogy „kinyújtott kezünket” mozgassuk. Adjon az Úr hűséget ebben a támogató szolgálatban!

Örömmel értesítjük a Testvéreket, hogy egy rendkívüli alkalomra kerül sor 2010. június 26-án, Pécelen (meghívót lásd lentebb). Szolgálati okokból néhány hétre haza kell utaznia a Luz házaspárnak Németországba, mivel Ede mint az ecuadori misszió területi vezetője a misszió vezetőségi konferenciáján vesz részt. Isten lehetőséget készített, hogy családjával együtt jöjjön haza, és egy rövid időre Magyarországra is hazatérjenek. Sajnos, az idő rövidege miatt most nincs lehetőség arra, hogy gyülekezetekbe elmenjenek és beszámoljanak munkájukról. Szeretnénk azonban lehetőséget biztosítani azoknak, akik szívesen találkoznának Edével, Gyöngyvérrel és meghallgatnák beszámolójukat, hogy egy központi rendezvényen egy napot együtt tölthessenek velük.

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt erre az alkalomra, a meghívóban megadottak szerint!

SíposAlpár Szabolcs

Tartalom:	
Dr. Keszi Krisztina beszámolója: Elég a kegyelem	2
Aktuális téma: Teljes csőd.....	3
Malawi - Segítség, válsághelyzet!	4
Malawi - Isten kezében	5
Burundi - Szegénység – folyamatos válsághelyzet Burundiban	7
Oroszország - Együtt erősek vagyunk!	8
Pápua Új-Guinea - Senki sem tökéletes vagy a kudarc még nem a vég	9
Franciaország	10
Spanyolország - „Estamos en crisis” Válságban vagyunk ..	11
Közép-Ázsia - Isten mégis munkálkodik	12
Zambia - Hosszú út	14
Németország - Tíz éves a „Tizenévesek a misszióban”	15

Meghívó

TALÁLKOZÓ EDE ÉS GYÖNGYVÉR LUZZAL

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt **2010. június 26-án 10 órára Pécelen**, a Biblia Szövetség székházában (2119 Pécel, Kálvin tér 2/b) tartandó találkozóra a Luz családdal. Délelőtt Ede egy igehirdetéssel szolgál közöttünk, valamint képes beszámolót tartanak szolgálatukról. Délben közös ebéd lesz, majd délután lehetőség nyílik kötetlen együttlétre, beszélgetésre, kérdésekre, gyerekeknek játékra.

A részvétel ingyenes, de kérünk mindenkit, aki részt szeretne venni ezen az alkalmon, hogy legkésőbb **június 19-ig mindenképpen jelezze részvételi szándékát** levélben (2051 Biatorbágy, Nagy u. 28.), e-mailben (info@liebenzell.hu) vagy telefonon (06-30-705 03 76)!

Kérjük továbbá, hogy aki tud segíteni az alkalom lebonyolításában, szintén jelentkezzen a fenti elérhetőségek valamelyikén. Szükségünk lenne szombatra (26-án) néhány férfitestvérré az asztalokat, székeket pakolni, illetve péntek estétől (25-én) nőtestvérekre, akik a főzés előkészítésében segítenek (számukra szállást is tudunk biztosítani).

Elég a kegyelem

Jó négy évvel ezelőtt, amikor először indultam Afrikába, hó volt. Most zöldellő fák, napsütés. Más indulási körülmények, az út, a hely, a cél ugyanaz. Első alkalommal nem tudtam, mi vár ott rám, most már igen. Ennek van előnye is, de nehezzé az teszi, hogy most már azt is tudom, mennyi a gond, a probléma, a nehéz.

Ezért volt különösen is bátorító a missziói újra-kibocsátás igei üzenete, amely Ézsaiás elhívásáról-elküldéséről szólt.

„Isten tudta, mennyi a gond, a probléma, milyen mélyen süllyedt a zsidó nép a bűnbe. Ezért is küldi el Ézsaiást hozzájuk. Az Úr figyelmezteti őt: nem szabad a nehezekre nézni, hanem a Küldőre. Az őt elküldő Isten ugyanis mindig ott van azzal, akit elküldött. Elszámolással is elsősorban a Küldőnek tartozik.

Nagy erőforrás ez számomra is, hogy nem egyedül megyek. Az Úr Jézus nemcsak előttem megy, hogy vezessen, de ott van mögöttem is, hogy védelmezzen. Ő már most tud mindenről, ami ebben a következő négyéves időszakban vár rám.

A Liebenzelli Misszió képviselőjében jelen lévő Martin Kocher a különböző országokban szolgáló munkatársakról és az új hírekről számolt be. Szívet melengető volt a hír, hogy a Malawi-csapat új, színes bőrű liebenzelli munkatársakkal bővült. Pápua-Új-Guineából érkeztek. Molnár Mária missziói területéről. Istennek átadott hűséges élete még ma is termi a gyümölcsöket.

Mivel az Úr a Korinthusi levél egyik igéjét helyezte különösen is a szívemre, ez került

az imakártyára: „Elég néked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el” (2Kor 12,9).

A kegyelem olyan isteni szeretet, amelyre nem szolgálunk rá, amelyet nem érdemlünk meg. Isten adja ajándékozójókedvűből, elfogadhatjuk és élhetünk vele. Isten kegyelme átíveli egész életünket.

A gondviselő, vagy ennek személyesebb formája: **a megelőző kegyelem.**

Személyes döntésünket megelőzve, érvényben van, hat, működik már akkor, amikor még nem döntöttünk személyesen Jézus Krisztus mellett. Akkor vesszük észre, amikor hit által megnyílt szemmel visszanézünk és látjuk, hogy Isten már korábban is terelgette életünket, egy-egy útelágazásnál engedte azt választani, ami javunkra volt.

A megigazító, bűnbocsánatot adó, üdvözítő kegyelem. Ezt viszont egy személyes döntéssel lehet átvenni, és csak egy helyen: a Golgotán. Ha valaki megáll Jézus Krisztus keresztsége előtt, beismerve azt, hogy bűnös, aki önerőből semmit tenni nem képes, hanem rászorul a kegyelemre, annak Isten ingyen adja Jézus Krisztus váltságshaláláért az üdvözítő kegyelmet.

A megszentelő-megtisztító kegyelem, amely a Jézus Krisztussal való együtt járással lehet a miénk. Mert az üdvözítő kegyelem kötelez! Másképp élni, mint ahogy a világ, szentül élni.

Ugy élni, hogy az túlmutasson rajtunk és Istenről beszéljen. Ő szemmel tartja utunkat, életünket, fegyelmez, int, hely-

reigazít, segít Neki tetsző életet élni.

A szolgálatba elhívó, szolgálatba állító kegyelem. Nem cselekedetek vagy kiválóság alapján történik, hanem egy isteni döntés, amihez aztán Isten adja a kegyelmi ajándékokat, hogy a kapott feladatot hűséggel lehessen végezni.

Megtartó, hordozó, célba vivő kegyelem. Nem egyedül kell menni az úton. Jézus Krisztus szüntelen közel van. Kísér, szeret, bátorít, vigasztal, megőriz, sokszor a vállára véve hordoz. Isten kegyelme átfogja egész életünket az út elejétől az út végéig. Lehet kegyelmet venni kegyelemre. És lehet megtanulni **belepihenni a kegyelembe.**

Belepihenni a kegyelembe azt jelenti: teljes szívvel beleadom magam abba, amit teljesen Isten végez. Hogy ez gyakorlatilag mit jelent, én akkor értettem meg, amikor egy természeti filmen keresztül az Úr elmagyarázta nekem. Két madár repült. Az egyik csapkodott, erőlködött, hogy repüljön. Aztán volt egy másik madár, egy albatrosz, amelyik ráfeküdt a légáramlatra. Teljesen benne volt a repülésben, de csak ritkán csapott egyet-egyét a szárnyával. Megpihenni a kegyelemben azt jelenti, szolgálni és közben hordoztatva lenni.

Isten kegyelme ad reménységet, békességet, hogy visszainduljak Zambiába, a Mungwi Klinikára.

Köszönöm a Deszka-templomi gyülekezetnek, hogy örömmel vállalták a vendéglátó házigazda szerepét. És köszönöm mindenkinek, aki eljött, hogy jelenlétével ilyenformán is kifejez-

ze szeretetét, bátorítását a visszaindulásnál.

Imakérések:

1. Hogy szerencsésen megérkezzem a csomagommal együtt.

2. Hogy mihamarabb sor kerülhessen egy rövid, szervezett bema nyelv-kurzusra.

3. Hogy a Klinikán a külső építések után legyen belső átszervezés: a nővérmunka forgó-

rendszerének megszűnése, munkafegyelem, felelősség-hordozás.

4. Folytatódhasson a lelki munka a vasárnapi iskolásokkal.

5. Hogy megoldódjon az autó-használat kérdése, amely lehetővé teszi a kicsi erdei falvakban megkezdett lelki munka folytatását, az erdei kölcsönkönyvtár felügyelését, bővítését.

6. Hogy az orvosi-lelki munka helyes arányának kialakításá-

val lehetőség nyíljon beindítani a falusi asszonyok számára egy egyszerű bibliaiskolai tanfolyamot.

Hálaadás, Isten meg nem ingó hűségéért, hogy mindezidáig megsegített az Úr.

Testvéri köszöntéssel:

dr. Keszi Krisztina

AKTUÁLIS TÉMA: TELJES CSŐD

Európa gyülekezeteiben megfigyeltem azt a helyes fejlődési irányt, hogy az emberek készek inkább beszélni az élet kínos és nehéz dolgairól, minthogy elhallgatnák azokat. Fontos és helyes, ha közösen keresünk választ azokra a kérdésekre, amelyek, bár kellemetlenek, nagyon is az élethez tartoznak. Természetesen vannak olyan „nyerő” emberek, akiknek látszólag minden sikerül, hátszéllel és ügyesen hajóznak az élet tengerén és elérik a céljukat. De hogy milyen fordulatot vehetnek az ilyen sikertörténetek, a közép-ázsiai Aizada életéből látható.

Nem azért választjuk témául ezt a nehéz élethelyzetet, hogy közszemlére tegyük az emberi gyengeséget. Örülök, hogy a nyitottság és érzékenység ilyen jól ötvöződik ennek a számnak az írásaiban, legyen bár szó hosszasan tartó válsághelyzetről, amiről Stefan Hoffmann számol be Burundiból, vagy a franciaországi családi vitáról, amely váratlanul, a felhőszakadás erejével szakadt rá az érintettekre. Sybille Tüngler beszámolóját olvasva ismét tudatára ébredek, hogy egy misszionáriusnő milyen kitartóan megy az útján, bár imádságunk és igyekezetünk nem érte el a célját, hogy legalább egy kolléganője legyen. De ugyanúgy, ahogy a gazdasági válságtól sújtott spanyolországi gyülekezeti munkában reménységgyűl: végső soron nem kell kudarcnak vagy saját hibáknak értelmezni a helyzetünket!

Jézus Krisztus életének a vége emberileg nézve tragédia. A Golgota először fájdalom, veszteség és kudarc volt. De ezen az összetört cseréphalmon épül minden keresztyén új élete és az újrakezés lehetősége. Maga Isten gondoskodott a Golgota folytatásáról: hatalommal avatkozott közbe és nagypéntek után elhozta húsvét reggelét. Ilyen a mi Istenünk, akiben ma is hiszünk!

Amikor a zambiai egészségügyben dolgozó munkatársaink kilátástalan munka- és életkörülményekről írnak, nem azt jelenti, hogy lehetetlennek és befejezettnek tekintjük a munkát. Isten Jézusban a kudarcok ellenére az élet üzenetét hozza hozzánk.

A normandiai férfi tapasztalatát útmutatónak látom: a válság új útra terelte, és most várja, hogy Isten teljesen más környezetben felhasználja.

A keresztyéneket kudarcuk ellenére Isten vezeti, és van jövőjük.

Jézus, a jó pásztor az Ön életét is saját kezűleg igazgatja!

Szeretettel üdvözlöm a Misszió hegyéről:

Martin Auch
missziói igazgató

Segítség, válsághelyzet!

Krízisteszt

Ha tudni akarja, hogy hajlamos-e bizonyos helyzeteket válságnak nevezni, akkor válaszolja meg az alábbi kérdéseket.

1. Otthon nagytakarítás után Ön kényelmesen elhelyezkedik a kanapén. Egyszer csak azt hallja, hogy a szomszédja autójával végighajt a poros utcán. Nagy porfelhő száll a kerítés fölött az ablakon át, pontosan az ön lakásába. Vékony réteggel borít be mindent a házban. Hogyan fogadja?

a) Gyorsan felugrik és megpróbálja minél gyorsabban becsukni az ablakot (válság)

b) Nyugodtan ül tovább a kanapén, hiszen valamikor úgyis minden megint koszos lesz.

2. Képzelve el, hogy kopognak a kapuján, és egy férfi áll Ön előtt rongyos ruhában. Nem ismeri a férfit. Ő barátságosan köszönti Önt. Ön is köszönti és megkérdezi, hogy minek köszönheti a látogatását. A férfi elmeséli, hogy otthon nincs mit enniük, a gyerekeik nem járnak iskolába, mert a pénzt nem tudják rá előteremteni, és ezen kívül beteg a felesége is. Drága gyógyszerre lenne szüksége. Mit tesz Ön ebben a helyzetben?

a) Ön a misszionárius példakép, és annyi pénzt ad a férfinak, hogy abból mindent ki tud fizetni.

b) Ön elvből nem ad pénzt, mert már gyakran tapasztalta, hogy az említett életkörülmények nem feleltek meg az igazságnak. Lehet, hogy a férfinak nincs is felesége és otthon még a következő három hónapra elegendő rizstartalékuk van. (válság)

3. Nem sokkal később látja, hogy az a férfi, akinek odaadta a pénzt, egy üzletben sört vesz. Hogyan fogadja?

a) Ideges lesz attól, hogy a férfi hazudott, és elhatározza, hogy ezután senkinek semmit sem fog adni. (válság)

b) Azt gondolja, hogy nem az Ön felelőssége tovább, hogy a férfi mit

csinál a pénzzel. Ön Isten szemében jól cselekedett.

4. Egy gyülekezetbe meghívják istentiszteletet tartani. Mivel tudja, hogy Afrika falvaiban az emberek nem nagyon pontosak, ezért megkérdezi a lelkészt, mikorra menjen. A lelkész szerint elég, ha 10-re oda megy, addigra már biztosan mindenki ott lesz. Az említett vasárnap már hat órakor jön valaki Önhöz, hogy a segítségét kérje. Majd az éjjeliőr jön egy kéréssel. Már késésben van, így nem jut ideje, hogy reggelizzen. Korgó gyomorral vezet a gödrökkel teli poros úton. Öt perccel tíz előtt ér oda, tíz perccel később jön a lelkész, majd fél óra múlva a felesége, és fél tizenkettőkor kezdődik el az istentisztelet. Hogyan fogadja ezt a helyzetet?

a) Korgó gyomra vidáman bekapcsolódik az éneklésbe, örül a közös istentiszteletnek és az embereknek, akik eljöttek.

b) Korgó gyomra a fél háromig tartó istentisztelet végéig arra emlékezteti Önt, hogy azért nem evett semmit sem, nehogy elkéssen. Válságon megy át, mert a többiek késtek. Gyorsan arra következtet az esetből, hogy ebben a gyülekezetben az istentisztelet sosem kezdődik tíz órakor. Felidegesíti magát amiatt, hogy a lelkész rossz időpontot mondott Önnek. (válság)

5. Hogy fogadná, ha felvenné a telefonkagylót, hogy valakit felhívjon és megállapítaná, hogy nincs bűgőhang? Utánakérdez a telefonszolgálatnál, ahol tudatják Önnel, hogy a kábelt már harmadszor lopták el. Hogyan fogadja, ha még hetek múlva sem javítják meg a kábelt és így sem küldeni, sem fogadni nem tud e-maileket?

a) Örül annak, hogy legalább a mobiltelefonja működik és vár, amíg új kábelt csatlakoztatnak a rendszerbe.

b) minden héten bemegy a hivatalba, szidalmazza az ott dolgozó embereket, akik kényelmesen üldögélnek íróasztaluk mögött. Felhívja a felettést, és drasztikusan ecseteli neki a helyzetet. Pár hét múlva belenyugszik a helyzetbe és más utat keres, hogy hozzájuthasson e-mailjeihez. (válság)

6. Mielőtt beköltözne a lakásába, a tulajdonos megígéri, hogy beszereltesse egy víztartályt. Ám amikor a beköltözés utáni reggelen a fogkefével a kézben megnyitja a csapot, egy csepp víz sem jön ki. Kopognak az ajtón... Hogyan fogadja a helyzetet?

a) Az utolsó flakon vizével megmossa az arcát. Végül is mosdatlanul nem lehet látogatót fogadni. Mit gondolnának Önről az emberek? Röviddel később felhívja a lakás bérbeadóját és rákérdez, hol késik a víztartály. (válság)

b) Ügyet sem vet rá, és így nyitja ki az ajtót. Később megtudja, hogy minden reggel 6-tól 9-ig és este 18-tól 20-ig nincs víz. Szükség eseteire töltson meg néhány vödört. Újra és újra érdeklődik a víztartály után, és amikor az két év múlva megérkezik, örömmel fogadja. A szomszédok is örülnek és megállapítják: gyorsan sikerült víztartályhoz jutnia.

Értékelés: Milyen gyakran karikázta be a krízishelyzeteket?

0–1-szer: irány Afrika! Az afrikai kultúra spontaneitása és gondtalansága Önnek megfelel.

2–3-szor: önnek is megfelel a spontaneitás és az előreláthatatlanság. De olykor-olykor a saját akaratát érvényesíti és megpróbál beleavatkozni a dolgok menetébe, hátha szerencséivel jár.

4–5-ször: Önnek nem megy olyan könnyen elfogadni a megszokottól eltérő helyzeteket. De sebjaj, mert Istennél semmi sem lehetetlen, és Önt is tudja Afrikában használni.

6-szor: mélyen belegyökerezett a kultúrájába. Valószínűleg nem lenne

Önnek könnyű Afrikában. De lehet, hogy Istennek talán éppen Önre lenne ott szüksége.

„Zátonyra futott – válságkezelés”, így hangzik ennek a kiadásnak a témája. De vajon mit értünk válságon? A fent említett problémák már válságok? „Segítség, válsághelyzet!” – hallani embereket, akik olyan gyorsan kimondják, de rövid időn belül el is felejtik problémájukat.

Amit az egyik válságnak ítélt meg, azt a másik nem úgy látja – akkor is, ha ugyanabba a kultúrába, sőt családba tartoznak. Már kisebb krízist okoz, ha például egy anya tinédzser gyerekének a szobájában alig talál szabad utat az ágyához, miközben fia elégedett a maga kreatív káoszával.

A válságok, vagy jobban mondva a gondok malawi barátainknak teljesen mások, mint nekem. Nagyon kevesen izgatják fel magukat egy kis por miatt. A másokra várni is egészen természetes, és nem okoz válságot, mert az időt értelmesen ki lehet használni, például beszélgetésekre.

Soknak teljesen más problémája van: nincs elég ennyivalója a következő napokra, nem tudnak előteremteni pénzt az iskolára, nincs jó betegellátás, mint nekünk Európában. Azt is

látom, hogy a malawi emberek mennyire másként, sokkal higgadtabban kezelik ezeket a helyzeteket, mint ahogy én az ő helyükben tenném. Igazi válságokat még a nagy problémák ellenére sem gyakran élnek meg.

A válságot egy nem teljesült elvárás váltja ki. Én személy szerint például akkor kerülök válságba, ha becsapnak. Sok malawi nem abból indul ki, hogy a másik betartja-e az ígéretét, mert nincs is rá lehetősége. Az alapvető bizalom, amit mi Európában gyakran még élvezünk, Malawiban nem létezik. Az emberek varázsló doktorok és varázsszerek segítségével akarnak gazdagsághoz és egészséghez jutni. Az irigység nagy probléma. Így nem olyan nagy az elvárás sem a másiktól, sem a saját családtól. Természetesen mindenki örül annak, ha külső segítséget kap, de elvárni nem várják el.

Sok embernek van elvárása, hogy lehetőleg sok pénzt kapjon a kormánytól és vállalatoktól, amelyek a dohányt és a pamutot felvásárolják. Ebben az évben azonban sokan csalódtak. A pamut ára nagyon alacsony volt. Ez sokaknak nagy veszteséget okozott. Ezt részletesen megbeszéljük, és reménykednek, hogy Isten tovább-

ra is vezeti őket, akkor is, ha alig kapnak pénzt. Bizonyos higgadságot és Istenben való bizalmat mindenesetre itteni barátaimtól tanultam.

Mi, misszionáriusok olykor azért kerülünk válságba, mert valami nem a mi elképzelésünk szerint alakul. De mióta Malawiban vagyok, megtanultam, hogy az elképzeléseimet ne vegyem mértéknek. Én végül is német vagyok – vagyis többé-kevésbé pontos, megbízható és egy kissé maximalista. Ám ez nem jelenti azt, hogy mindent jobban tudok. Nem, malawi barátaim csak máshogy tesznek mindent.

Ne hagyja magát felidegesíteni és ne kerüljön rögtön válságba! Legyen önnek is, mint sok malawi barátomnak, egyszerűen csak nagyobb Istenbe vetett bizalma!

Damaris Rostan

Damaris Rostan, a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumában bibliaiskolájának elvégzése előtt gyerekgondozónőként dolgozott, utána egy évig a liebenzelli misszióban, mint gyermek és ifjúsági referens. 2006 óta a nyelvi tanulmányok után Malawiban gyermekmunkásként szolgált, 2010 március közepé óta otthon van

Isten kezében

- Ma éjjel gyűjtsuk fel a házát!
- Inkább verjük agyon!

Szerencséjére Frank meghalott, mit beszélnek a gyűlölködő szomszédok. Hajnalban a falu főterén várták a tárgyalást. A falu vezetői pénzt gyűjtöttek, hogy a szomszéd országból, Mozambikból „szakértőket” hívjának meg, akik képesek rábizonyítani valakire, hogy varázsló. Ezeket a sámánokat a falu előljáróinak szomszéd-ságában szállásolták el. Egy lista alapján dolgoztak, amelyet a lakosok állítottak össze. Azok kerültek rá gyanúsítottként, akik valamiért szűrték a szemüket. A mai napon a 19 éves Frank-en volt a sor.

Előző este az egész falu a háza köré gyűlt. Szitkozódtak, ordítottak, kinevették és vádaskodtak. Hogy lehet, hogy Frank-nek idén különösen jó termése volt? Hogy-hogy már évek óta dolgozik a német misszionáriusoknál? Hogy-hogy tovább tudott tanulni? Hogy lehet, hogy mindig olyan felszabaldultan, félelem nélkül szólal meg, és ő az egyetlen az egész családban, aki templomba jár? Aki ilyen erős egyéniség, az csakis varázsló lehet! Az természetesen semmit sem jelentett, hogy Frank a szorgalmára és Isten áldására hivatkozott. Bizonyára varázslással tett szert a szerencsére, ami tulajdonképpen másoknak járt volna! Ez-

zel pedig megkárosított másokat. Végül mindannyian összefogtak a Frank elleni boszorkányvadászatban. Csak barátja, az árván maradt Yahaja maradt ki az egészből könnyes szemmel. Mindenki szabadjára engedte vele szemben az indulatait és az irigységét: unokatestvérei, azok, akikkel együtt focizott, nagynénje, sőt néhány gyülekezeti előljáró is, akikkel jó párszor együtt imádkozott és énekelt. Ki tudja, volt-e valakiben is kétely a vádak valódiságát illetően. Talán, de az biztos, hogy senki sem mert hangoztatni kételyeinek, nehogy saját maga is a vádlottak közé kerüljön.

Következő nap reggel két lelkipásztor érkezett hozzá. Imádkoztak

vele, és Isten áldását kérték rá ezen a nehéz napon. De nem falubeliként semmi befolyásuk sem lehetett az eseményekre. Mi, misszionáriusok, sajnos, éppen távol jártunk, így csak sms-ben tudtuk őt bátorítani. Hamarosan a falu főterére kellett mennie édesanyjával, akit épp úgy megvádoltak. Magában imádkozott, és a menekülési ösztönrel küzdött.

Folyamatosan érkeztek a többiek is: rongyos ruhában bámészkodó kisgyermek, kárörvendő tinédzserek, hangosan civakodó nők, sötét pillantású férfiak. Mindenki összevissza szitkozódott és igazságszolgáltatást, büntetést és a bűncselekmény teljes feltárását követelte. Merthogy, ugye, Frank családjában volt már néhány haláleset is! Ki tudja, talán nem is a malária végzett velük! Frank tartotta magát, de közel volt ahhoz, hogy minden bátorságát elveszítse.

Más vádlottakkal mérget itattak, hogy „a varázslást ki tudják vetni magukból”, és hányniuk kellett vagy hasmenést kaptak. Valamilyen más szert juttattak a szervezetükbe a csuklójukon vagy a halántékukon ejtett kis karcolásokkal, hogy azonnali halált okozzon, ha bármilyen további kapcsolatba kerülnek varázsszerekkel. Frank irtózott attól, hogy így érintkezésbe kerüljön a varázslással. Másokkal ellentétben soha nem próbált meg varázsszerek segítségével meggazdagodni, védelemre szert tenni vagy másoknak ártani. Most sem akart semmi ilyesmivel kapcsolatba kerülni.

Amikor a varázslók készen álltak, Frank-nek be kellett lépnie sötét kunyhójukba. Ott ültek ezek a vad tekintetű férfiak, akik mindenféle titokzatos holmival aggatták tele és vették körül magukat. Frank nem sok jót remélt. Lelkiismerete tiszta volt, életét Isten kezében tudta. Itt azonban nem lehetett igazságra számítani. A sámánok nem engedhették meg ma-

guknak, hogy hátba támadják vendéglátóikat és Frank-et felmentsék! Ha azonban vétkesnek találják, a dühöngő csöcselék kezébe esik, és talán még meg is lincselik.

A vezető valamilyen érthetetlen nyelven ridegen osztogatta utasításait. Frank mereven nézte a megperzselt fadarabot, amellyel a fősámán orra át volt szúrva. A tolmács közbelépett:

– Cipőt levenni! Szemüveget le! Leülni!

Frank engedelmeskedett. Most mi lesz? Közvetlenül a lába előtt fűszernövényekkel, fadarabokkal, gyöngyökkel és hasonló „varázsszerekkel” ügködtek külön erre a célra használt edényekben. A sámán meggyújtott egy gyertyát, mormogott, tapsolt, csukott szemmel segítségül hívta a szellemeket. Végre befejeződtek a „vizsgálatok”.

– Szellemeim azt mondják nekem, hogy ebben a fiúban semmi varázslat nincs!

Ez lenne az ítélet? Frank alig hitt a fülének.

A kunyhó előtt kémlelő tekintetek váraoztak. A sámán megragadta és felrántotta Frank karját:

– Ismeritek ezt a fiút? – kiáltotta tolmács útján.

– Igen, ismerjük! – válaszoltak.

– Varázsló?

– Igen, ez az ember varázsló!

– Nem, nem varázsló, a vizsgálatok megmutatták, hogy ártatlan. Csak a szemét érintette valaki másnak a varázslata, ezért hord szemüveget!

A felháborodás egyre nőtt.

– Korrupció!

– Biztosan mobiltelefont vásárolt a sámánnak!

– Láttam, hogy kacsát hozott magával, amivel lefizette!

Az emberek rosszkedvűen és csalódottan szitkozódottak összevissza. Fenyegetőztek. Frank süketnek tette magát. Éppen hihetetlen csodát élt át! Teste sértetlen maradt. A fősámán az egész falu előtt kijelentette, hogy a rágalmak ha-

misak voltak! Milyen jó, hogy nem menekült el! Egyértelműen „az Úr keze” avatkozott közbe, ahogy Malawiban a keresztyének gyakran éneklük.

Frank ezt a kezet még hetekig érezte. Rokonai panaszt tettek a törzsfőnöknél – ő azonban nem volt hajlandó megtámadni az ítéletet. Megpróbálták megfosztani munkahelyétől – eredménytelenül! Éjszaka sötét alakok ólálkodtak a kunyhója körül, kopogtak és halálos fenyegetéseket sziszegtek. Frank csöndben maradt és imádkozott, és a „szellemjárás” megszűnt. Egy ideig még az iskolában is hevesen szidalmazták, de a tanárok határozottan közbeléptek.

Frank fölött mégsem múlt el azért nyomok nélkül ez az esemény. Gyomorfekélyben szenved, és alig tudja türtőztetni magát, amikor kisebb összetűzéseknél hirtelen megint „varázslónak” csúfolják. Ilyenkor nagy bátorítást jelent neki, hogy még Németországban is imádkoznak érte a keresztyének, akik egy korábbi cikkünkben olvastak megtéréséről. Továbbra is bízni szeretne „az Úr kezében”, akkor is, ha minden reménytelennek tűnik.

Rita Mattmüller

Daniel és Rita Mattmüller, három lányuk van. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt Daniel szerszámkészítő, Rita tanítónő volt. Néhány évig ifjúsági munkában szolgáltak, 2003 nyara óta vannak Malawiban. A nyelvtanulás után 2005-ben egy évig vezették a Csizomo-Központot, 2006 október és 2007 március között Monbachtalban a tanítványnevelő iskola házigazdái voltak. 2008 júniusa óta Malawiban újra a Csizomo-Központot vezetik – a teológiai és kézműipari oktatóközpont az ország belsejében.

Szegénység – folyamatos válsághelyzet Burundiban

A számok önmagukban is elrettentőek: Burundi a föld egyik legszegényebb országa; a Fejlesztési és Együtműködési Minisztérium (FEM) adatai szerint a lakosság felének kevesebb mint napi egy dollárból kell megélnie. Az ENSZ statisztikai adatai szerint minden harmadik ember éhezik Burundiban. Olyan ország, ahol folyamatosan dúlt a háború és pusztítanak a politikai válságok a két törzs, a hutuk és a tucik közt, ahogy a szomszédos Ruandában is. Amikor válságról beszélünk, arra a következtetésre juthatunk, hogy Burundi olyan ország, amely állandó válságban szenved. Hogyan hat ez a zavaros helyzet a lakosságra? Milyen hatása van a gyülekezeti munkásokra, a lelkészekre és más vezetőkre? Mi segíti át az embereket egy látszólag soha véget nem érő válságos időszakon?

Az első ízben Burundi földjére lépő idegennek a legszembetűnőbb a táj megkapó szépsége mellett az emberek nyilvánvaló szegénysége: elnyűtt és piszkos ruházat, gyakran apró lakhelyek, amelyekben éppen csak az élethez szükséges dolgok találhatóak meg: szalmából készült alvógyékönyvek, kormos fazekak és – ha egyáltalán van – egyetlen egy csupasz villanykörte szolgál fényforrásként több helyiség számára. A népesség 60 százaléka alultáplált. (Forrás: FEM).

A gyülekezeti tagokat és lelkészeket sem kímélik ezek a körülmények: az egyházvezetésben résztvevő egyik gyülekezeti lelkészünk havi fizetése például épphogy elég arra, hogy kifizesse a lakbért. A felesége nem dolgozik; nemrég hozta világra második gyermekét. A gyülekezeti tagok adnak nekik alkalmanként valami enni-valót, de ez nem elég. Amikor a felesége beteg volt, valakit fel kellett fogadniuk, aki a háztartási munkákban segített, de néhány nap múlva a következő szavakkal mondott fel:

– Eredetileg egy kis pénzt akartam keresni, de nálatok állandóan az

az érzésem, hogy még nekem kelle-ne valamit adnom, hogy elegendő legyen.

A lelkész a gyülekezetben és az egyházi vezetésben szívesen és jól akarja végezni a munkáját, de szükség van egy másodállásra, hogy kiegészítse a jövedelmét.

Egy másik példa egy egyetemista, aki néha munkát keres nálunk. A közgazdaságtudományi egyetemen tanul és testvéreivel együtt van egy darabka földje, ami épphogy elég jövedelmet biztosít, hogy a család megéljen belőle. Két éve jár egyetemre. A kollégiumi és tanulmányi költségek mellé jönnek még a mindennapi élet kiadásai. Az állam nem ad a diákoknak ösztöndíjat, a család nem tud segíteni, az egyetemen a néhány demonstrátori álláshely már évek óta be van töltve. Alkalmi munkákból próbálja magát fenntartani és arra igyekszik, hogy az adósságai ne nőjenek az egekig. Tulajdonképpen a tanulmányainak akarja szentelni magát, de a sok kis munka, amit tanulmányai finanszírozása érdekében kell elvállalnia, nagyon lefoglalja az idejét. Megoldhatatlan egzisztenciális dilemma, mert az alapvető szükségletek, mint lakás, enni- és tanulás veszélyben vannak, és féltő, hogy az emberek ezeken a területeken nem tudnak jobb anyagi helyzetbe kerülni.

Milyen megoldásokat találnak az emberek az egyházban és a társadalomban, hogy ebből a folyamatos válságból kilábaljanak?

Az elsődleges és gyakran a dinamikus emberek által gyakorolt út a több munkahely: találkoztam olyan éjjeliőrrel, aki nappal is dolgozik, vagy egy gyülekezet lelkészével, aki ráadásul még az egyházi hivatalban is dolgozik. Kisebb földterületek bérbeadása, vagy telefonos egységek eladása is csekély jövedelem kiegészítést jelentenek. Sokan legalább egy, de inkább két mellékállást vállalnak, amitől lehetőségük nyílik gyarapod-

ni. Ennek világosan látjuk a hátrányait: azt várjuk el az egyházban dolgozó kollégáinktól, hogy szívvel-lélekkel ott legyenek a munkában, de számos olyan kényszerhelyzet létezik, ami ezt újra és újra lehetetlenné teszi. Hogyan tud például az ember nyugodtan dolgozni, ha tudja, hogy a gyermeke kórházban fekszik, és a fizetése nem fedezi a kezelés költségeit? Természetesen kihat a családi és a házasságra is, ha valaki a nap 24 órájában különböző munkahelyeken dolgozik és állandóan új jövedelemforrások után kutat.

A másik út a beletörődés. Az ember feladja önmagát, vágyait, álmait, családját és egy másik világba menekül. A válsághelyzetnek ez is egy lehetséges megoldása. Itt az alkohol, a filmfüggőség, az erőszak és a szabad szexualitás pusztító szerepet játszik – mind az érintett személy, mind környezete számára.

Néhány reményt adó kezdeményezés mégis világossá teszi, hogy Istennek és földi munkatársainak még ebben a helyzetben is van mondanivalója, de hozzá is járulnak a válság következményeinek enyhítéséhez. Ilyen például az a gyülekezetek közötti együttműködés, ami tagjainak a bank által kért 25 százalékos helyett 5–10 százalékos kamatra ad hitelt, hogy vetőmagot tudjanak venni, vagy a más jövedelemszerző tevékenységekhez szükséges kölcsönt jutányosan adja.

Más keresztyének azt tapasztalták, hogy Isten ilyen gondok közepette újra és újra segít: például küld pénzt rizsre, babaruhára vagy a kórházi ellátás kifizetésére, és ők ezt másoknak élő és világító példaként elmesélik.

Egyesek átélik, hogy Isten a kelet-afrikai ország történelme során kirobbant véres konfliktusokból eredő kibékíthetetlen bosszúvágytól, félelmektől és lelki sérülésből szabadítja meg őket.

Vannak olyan gyülekezeti tagok, akik a nehéz körülmények ellenére képesek azt a keveset, amijük van, saját érdekeiket félretéve megosztani.

Nekünk, misszionáriusoknak meg kell tanulnunk irgalmasan kezelni ezt a folyamatos válsághelyzetből fakadó dilemmát, elsősorban akkor, amikor ez a munkatársainkat érinti. Kihívás számunkra, hogy tartósan segítsünk, hogy a saját forrásból finanszírozott kis vállalkozások ne menjenek csődbe és így mind az egyéni, mind a gyülekezeti válságot enyhíteni lehessen.

A válság leküzdéséről nem beszélhetünk. Ez a cél a távoli jövőbe toldott ki. Mi, keresztyének tisztában va-

gyunk azzal, hogy nem tudunk földi paradicsomot teremteni – ezt továbbra is Istenre bízhatjuk. Különböző kezdeményezésekkel azonban, például oktatóval vagy konkrét diakóniai szolgálattal akarunk és tudunk segíteni, hogy az emberek anyagi és lelki utakat találjanak, és ne süllyedjenek le a válságban, hanem bátorítsanak másokat, hogy reményt keltő vállalkozásokba fogjanak. A szegénység ugyanis nemcsak az anyagiakat érinti, hanem a társadalmi kapcsolatokra vagy az oktatásra is kiterjed. Köszönöm, ha imádságaikkal támogatják munkánkat.

Stefan Hoffmann

Stefan és Tanja Hoffmann, három fiuk van. Stefan PR szakember és szociálpedagógus (BA); Burundiba való kiutazás előtt a Liebenzelli Misszió sajtósaként dolgozott. Tanja gyógytornász. 2008 júniusa óta él a Hoffmann család Bujumburában (Burundi); a nyelvtanfolyam és kulturális képzés elvégzése után az utcagyerekekkel foglalkozó BAHO („Segítség hátrányos helyzetű gyerekeknek és családoknak”) nevű projektet vezetik.

OROSZORSZÁG

Együtt erősek vagyunk!

A bajban néha nagyon magányosnak és kicsinek érezzük magunkat, Isten azonban közösségbe helyezett bennünket és együtt érezhetjük a szeretetét, tisztelhetjük Urunkat és tapasztalhatjuk a kölcsönös biztatást és intést.

„Egyedül kicsi vagy, együtt azonban az élő Isten szószólói leszünk.” Hát nem nagyszerű? Ez a kánon – amit Karlsruhe-Rüppurrban való tanulmányaim során gyakran énekelünk a tanítás kezdetén – útítársam és bátorítóm lett itt, Oroszországban.

Hogyan történt mindez?

Legutóbbi otthoni tartózkodásom végén közölték velem, hogy külföldiként nem élhetek és dolgozhatok tartósan az Észak-Uralban lévő Krasznoturjinszk kisvárosban. Nos, hol lenne a helyem? A helyi egyházzal való megállapodásban Polevszkajt jelölték meg, ahol máris nyitott ajtó fogadott. Ez a kb. 70 000 lakosú város északi és déli részből áll, és inkább falusias település. Oroszok mellett tatárok és németek lakják. A német kulturális központ vezetője a korábbi években meghívta csoportvezetőnket, Waldemar Jesse-t igét hirdetni. Így fogalmazódott meg egy evangélikus

közösség létrehozásának kívánsága, és engem jelöltek ki az ottani missziói munkára.

Sok kérdés merült fel bennem: valóban ez lenne az a hely, ahová Isten küld? Jézus nem mindig kettesével küldte ki tanítványait?

Vajon jó-e, hogyha én, a külföldi meghatározó módon veszek részt a gyülekezetépítésben? Nem fogok kudarcot vallani? Hogyan kezelem a magányt, a hiányos kulturális tapasztalatokat, a nyelvi nehézségeket és a kudarcélményt?

Először is Jézusnak öntöttem ki a szívemet és mindent elmondtam neki. Nem fogadtam el csak úgy egyszerűen a helyzetet, hanem kérdéseimet megbeszéltem a csoport és a misszió vezetőségével. Azt a választ kaptam, hogy megértik a helyzetemet, de egyszerűen nem tudnak a kisujjukból megfelelő kollégát kirázni. Abba hagyjam a munkát? Nem. Tudtam, itt az ideje, hogy lépéseket tegyek. A misszió néhány barátja megígérte, hogy imádkozik értem. Isten talán küld egy hívő aszszonyt, akivel együtt imádkozhatom és megoszthatom a gondolataimat. Ezután elhatároztam, hogy minden lehetségest megteszek. A mottó sze-

rint szabadon: merészen vágjunk bele...!

Időközben már eltelt egy év. Csak csodálni tudom, amit Isten ebben az évben tett. A helyzetem nem változott, most is egyedül és magányosan élek. Nyelvi nehézségeim megmaradtak, azonban sok ember között lehettem, beszélgettem velük és Isten szeretetét értethettem meg velük, és együtt járhatjuk az utat.

Egyedül kicsi vagy, együtt azonban...

Minden szerdán délelőtt néhány idősebb asszony és férfi érkezik a központba és közösen olvassuk a Bibliát. Így már tisztáztunk néhány kérdést itt: például hogyan fogadjuk a betegséget. Különböző történeteket olvastunk a Bibliából és megtudtuk, mit tesz Jézus a betegséggel, és mindez mit jelent a mindennapjainkban.

Polgármester-választás is volt. Hallgathatunk ilyenkor? Nem, felelősséget kell vállalnunk városunkért. Keressétek a város javát! – írja Jeremiás próféta, és mi megfontoltuk, hogyan alkalmazható ez Polevszkajban a mi helyzetünkben.

Kezdetben sokan ezt mondták a csoportunkban: „Inkább csak hallgatjuk a magyarázatot. Nem akarjuk olvasni a Bibliát!” Ám csak hárman nem voltak abban a helyzetben, hogy olvashassanak. A többiek nem motiváltak vagy érdektelenek voltak; nem, egyszerűen csak nem tudták megérteni a Bibliát – számukra a Szentírás hétpecsétetes titok volt. Ezen azonban lehet változtatni!

Időközben nagybetűs Bibliákat vásároltunk, és most már mindenki előtt könnyen olvasható orosz nyelvű Biblia van. Egyszerűen csak megmondjuk az oldalszámot és megvárjuk, amíg mindenki megtalálja a megfelelő fejezetet. Minden bibliórán egy kis versenyt rendeztünk: aki a leggyorsabban megtalálja az igerszót és megmondja az oldalszámot, jutalmat kap. Hamarosan hagyományává vált: az óra végén minden alkalommal bibliai keresztretjvényt adunk fel. Az idősebbek közül néhányan megpróbálják lelkesedésben felülmúlni a többieket. Együtt örülünk, hogy minél alaposabban felfedezhetjük ezt a kincset, Isten szavát.

... együtt azonban az élők szószólói leszünk...

Nyár volt és az emberek a kertjükben dolgoztak. Néhányan még meg is hívtak, és párszor jól beszélgettünk ott kötetlen hangulatban. Ez az idő számomra egészen különleges újdonságot

hozott. Megtanultam, hogyan is beszélgetnek a polevszkojiak oroszul és néha ezeket a mondatokat hallottam:

„Ezt nem a jekatyerinburgi egyetemen tanulta...” vagy: „A végén még német-orosz nő lesz Önből.” Minden nehézség ellenére újra és újra tapasztaltam a bátorítás kis jelét, ami ezt jelentette számomra: Isten megmutatja szeretetét.

A férfiak gyakran naphosszat távol voltak és hazaérve a horgászásból frissen fogott halat hoztak. Így igen finom ételt, igazi csemegét ehettünk

Tapasztalom azonban: nemcsak nekem vannak nehézségeim, a helyieknek én is idegen vagyok, aki másképpen gondolkodik, cselekszik és mások az étkezési szokásai. Mégis közösen tudunk és szabad is egymástól tanulnunk, és a másféleségben meglátnunk, hogyan is teremtett Isten bennünket és hogyan gazdagítta szeretetével, kreativitással.

Múlt ősszel két német rövid ideig itt szolgáló munkatárs (idénymunkatárs) szemináriumot tartott a polevszkoji némettanárnőknek. A résztvevők nagyon lelkesek voltak és megkérdeztek, találkozhatnánk-e rendszeresen. Erre a megkeresésre szívesen igent mondtam. Így most havonta egyszer találkozunk a lakásomon. A fiatalok ajtónyitóimmá váltak.

Jövőre szívesen tölteném a szünidőt a tanárnőkkel és diákokkal együtt egy urali üdülőben. Vajon ez

nemcsak álom? A gazdasági válság Oroszországban is nyomokat hagyott, és minden résztvevő csak a költségek egy részét tudná előteremteni. Vajon találok majd támogatókat, és képes leszek-e a németországi keresztyéneket arra készíteni, hogy egy orosz-német szabadidős találkozó kedvéért Oroszországba utazzanak és a szabadságukat esetleg egy urali tónál töltsék el?

„Egyedül kicsi vagy, együtt azonban az élők szószólói leszünk!”

Sok apró eseményből éreztem, hogy Jézus közöttünk van. Könnyű azt mondani, hogy tőle fügünk. Vajon nincs-e azonban emberi figyelemre is szükségünk? Jézus megvigasztal bennünket és olyan lehetőségeket ad, amelyeket nem is sejtünk. Csak ámulok, Jézusnak, Uramnak és Üdvözítőmnek csak hálát adhatok. Egész életemmel Őt akarom dicsérni, tisztelni, dicsőíteni és imádni!

Sibylle Tüngler

Sibylle Tüngler: *Ápolónő és diplomás teológus, 2003 óta él Oroszországban. Feladatai: nyelvi tanulmányok, gyülekezeti és asszonyok közötti munka, látogató szolgálat, német klub diákok számára. 2008 szeptembere óta él Polevszkojban, ahol gyülekezetépítő munkát végez.*

PÁPUA ÚJ-GUINEA

Senki sem tökéletes vagy a kudarc még nem a vég

A „Külmissziói Hiradó”-ba küldött cikk a Mánusz szigetén töltött négyéves szolgálati időszakunk után, a hazafelé vezető úton készült. Mánusz szigetén egy egészen hosszú időszakon át igazán tartalmas időt töltöttünk el. Bizalmas kapcsolatokat építettünk. Mi szabadon rendelkezünk az adományok begyűjtésével. Evangélizáló munkánkat állandóan nagybecsülés és

hála kísérte. Szívesen vettünk részt a testvéri gyülekezet, a Mánuszi Evangélikus Egyház munkájában és tőlünk telhetően együtt dolgoztunk velük. Mindemellert úgy véljük, hogy több ponton is az egyház fogyatékoságát, hibáját és kudarcát éltük meg.

Gondolok itt programokra, amiket beharangoztak, de nem valósítottak meg, feltáró beszélgetések-

re, amelyeket mindenki szükségesnek tartott, de senki sem vezetett le, vagy költségvetési beszámolókra, amelyeket megígértek, de sohasem mutattak be. Több dolog is volt, ami zavart minket és ami miatt mérgelődöttünk. A helybeliek színe-javával dolgozunk együtt, akiknek Jézusért ég a szíve. De valami éppen ezért nagyon rosszul sült el. A Mánuszi Evangélikus Egy-

ház nem tökéletes. Az egyházon kívül az a hír járja, hogy ez az egyház halófélben van, elsüllyed. Érdekes azonban az, mit tesz Isten egy egyház gyengeségeivel és hibáival: emberek jutnak hitre, betegek gyógyulnak meg, új gyülekezeti mag sarjad, és embereket képeznek ki lelkészeknek, hogy azokra a területekre menjenek, ahol az evangélium sosem gyökerezett meg igazán.

Ez az élet és a feltámadás – minden károgás ellenére! Úgy tűnik, mintha Isten mánuszi gyülekezetét mégsem adná fel. Tulajdonképpen nekem Isten lényeges vonása az, hogy nem adja fel egyszerűen ott, ahol elbuknak, nem dobja el egyszerűen az egész ügyet, hanem utána megy, bátorít, felépít és újratekészt.

Ha visszagondolok az elmúlt évekre, saját hibáink is előttem állnak: szavak, amelyeket jobb lett volna ki sem mondani. Ítéletek, amelyeket jobb lett volna nem meghozni, mert korlátozott látókörömmel a problémákat nem egészében ragadtam meg. Sértések, amelyeket öntudatlanul okoztunk, mert a kulturális hátterekről mit sem tudtunk. Észre vesszük, amit már régóta gyanítunk: mi sem vagyunk tökéletesek. ...de talán ezért illünk olyan jól a Mánszi Evangélikus Egyházba. Az egyházhoz és a helybeli dolgozóhoz hasonlóan mi is Is-

ten türelméből és hűségéből élünk. Jó tudni, hogy az Úr minket sem ír le egyszerűen, ha kudarcot vallunk, hanem továbbra is felhasznál.

Lawesban, Mánsz déli partvidékén a fiatalok közötti munka újra és újra hol fellendült, hol elsatnyult. Vezetőket neveztek ki, akik egy ideig végezték feladatukat, de aztán különböző események közbejöttek, amik miatt nem tudták folytatni a munkát: veszekedések, szemrehányások vagy erkölcsi kisiklások. Az ifjúsági munka tagjai közül így éveken át egy időre aktívan részt vettek a munkában, majd visszaléptek. Sok mindent sohasem dolgoztak fel, a fiatalok közül sokan „túl rossznak” tartották magukat ahhoz, hogy visszatérhessenek, vagy szégyellték magukat a múltjuk miatt.

A lawesi gyülekezet vezetői felismerték a problémát és erre az évre az ifjúsági munkát „a kudarc nem a vég” jegyében végezték. Meglátogatták az egykori vezetőket és az ifjúság tagjait, és célirányosan meghívták őket az ifjúsági estékre, amelyeken ezt a témát dolgozták fel. A visszhang nagy volt és sokan, akik korábban elmentek, most ismét aktívan részt vesznek az ifjúsági munkában. A megbocsátás és az új lehetőségek utáni vágy nagy, és nekünk, hívőknek tényleg van mit felkínálnunk ezen a téren, mert olyan Istenünk van, aki nem adja fel egy-

hamar, és mindig lehetővé teszi az újratekészt.

A Mánszi Evangélikus Egyház jelenlegi vezetőségének összetétele jól tükrözi az elmondottakat: a három gyülekezeti vezető egyikeről az orvosok lemondtak. Nem láttak lehetőséget a gyógyulására. A másodiknak zátonyra futott a házassága, a harmadik pedig már ült börtönben, Ma egyházunkat vezetik, és idejüket, képességeiket és a saját történetüket állítják Isten országának szolgálatába. Örülünk annak, amiben egyetértünk. Ahol pedig nem értünk egyet, ott türelmmel kölcsönösen kitartunk. Isten sem tesz másként velünk.

Amiben vétettünk egymás ellen, megbocsátjuk egymásnak. Számomra a három élő bizonyíték szól Isten mellett, aki nem adja fel. Boldog vagyok, hogy mi ilyen jelek között végezhetjük szolgálatunkat és élhetjük életünket.

Simon Hermann

Simon és Yvonne Hermann két gyermek szülei. A Liebenzelli Miszió Telológiai Szemináriumának elvégzése előtt Simon termelésfejlesztési szakember ill. Yvonne mérnök volt. 2006 óta vannak Pápua Új-Gineában. A nyelvtanfolyam után a mánszi iskolai és ifjúsági munkába kapcsolódtak be

FRANCIAORSZÁG

2009. november 9-én ünnepeltük a berlini fal leomlásának 20. évfordulóját. Itt, Franciaországban, már előző héten erről az időről szoltak a hírek. A nagy berlini ünnepség idején Párizsban, a Concorde téren hangversenyt tartottak, ahol a hegedűsöket faltöredék-szerű építménnyel vették körül. Újra és újra hangsúlyozták, milyen nagy szerepet játszottak a keresztyének a változásban, és milyen csoda, hogy vérontás nélkül zajlott az egész.

Aznap rövid áhítatot tarthattam a 18. Zsoltár 30. verséről Le Havreban a gyülekezeti munkában tevékenyen részt vevő asszonyok csoportjának: „Veled a rablóknak is neki-rontok, ha Isten segít, a falon is átugrom.” Igen, Isten engedte megérnünk, hogy ez a fal leomlott. Lehetővé tette a lehetetlent. Ez bátorít minket, hogy csődjeink ellenére számoljunk a lehetetlennek tűnő megoldásokkal. Álljon itt az életből vett néhány példa:

Megszólal a telefon:

– Halló, Ruth, itt Odette beszél. Csak tájékoztatni akartalak, hol vagyok éppen. Újra kórházba kerültem. Lassan elegendem van ebből. Ház-tartási segítségem nem jött. Egyedül akartam a városba utazni némi vásárlásra. A busz megállóra mentem és itt a kórházban ébredtem föl. Idén már hetedszer. Tulajdonképpen azt sem tudom, miért ájulok el mindig. Derült égből villámként csap le rám, anélkül, hogy bármit éreznék előtte.

Amikor ideérkeztem, elég magas volt a vérnyomásom.

– Igen, Odette – mondtam neki –, ez valóban baj. Alig egy hete voltál otthon, és máris ugyanaz történik, mint három héttel ezelőtt. Majd benézek hozzád. Nincs szükséged valamire otthonról?

Meglátogatom és viszek neki egy könyvet: „La vie a un fil” (szabad fordításban: „Egy szálon függ az élet”), Eric Denimal írta. A könyvben leírt különféle élethelyzetek bátorítást jelentenek Odette-nek. Távozásom előtt imádkozom veled, és mennyei Atyánk oltalmára bízom.

Odette most új gyógyszereket kap, amelyek remélhetőleg stabilizálják egészségi állapotát. Orvosa azt ajánlja, hogy lakjon biztonságosabb körülmények között. Ezért szeretne idősek otthonába költözni. Odette-nek egy unokatestvérén és nővérén kívül, akivel megszakította a kapcsolatot, nincs más rokona. Ezért örül, hogy gyülekezetünkre talált, és családjának tekint minket. Különösen a gyermekek jelentenek neki sokat.

Néhány héttel ezelőtt régi barátaimat látogattam meg Dijon közelé-

ben. Már egy éve nem találkoztunk, így sok megbeszélni valónk volt. François* tanulmányai után előbb, munkaerőhiány miatt, nővére üzemében segített, ahol aztán alkalmazták is. Nagyon tetszett neki a munka, de felmerült a kérdés: ezt a helyet szánta neki Isten? Tevékenyen kapcsolódott be a gyülekezetbe, ott Isten felhasználhatta őt.

Két évvel ezelőtt váratlanul meghalt az édesapja. Érthetetlen okokból csúnya családi viszály keletkezett, amely megrázta az egész családot. François-nak el kellett hagynia nővérét. Hogyan gondoskodhat kis családjáról, feleségéről és két gyermekéről? Negyvenéves korában mihez kezdhet? Végül elhatározta, hogy egészségügyi és betegápolási szakmát tanul. Sikerült a meglehetősen nehéz felvételi vizsga. Franciaországban nagyon keresettek a betegápolók, ezért két éves munkanélkülisége után továbbra is állami támogatást kapott.

Sok örömet jelent neki a beteg és idős emberekkel való munka. Határozottan kijelenti, hogy Isten a kellemetlen válsággal egy másik útra vezette őt. Arra vágyik, hogy az Úr különösen ezen a helyen tegye őt ál-

dássá, egyelőre tanuló társai körében, majd a betegek között is.

Feleségének, Beatrice-nek áprilisban bekövetkezett hirtelen halála óta Julien egyedül maradt. Fiánál lakhat. Másik fia, aki futballista, és éppen új egyesületet keres, átmene-tileg szintén ott lakik. Julien menyével akkor ismerkedtem meg, amikor Beatrice-szel Bibliát olvastam. Megkérdeztem Julient, nem szeretné-e menyét meghívni az istentiszteletre. Meg is hívta. Azóta, ha lehetséges, mindkét menyével együtt jár az istentiszteletre, akik már kisgyermekeiket is magukkal hozzák.

Ezekből az életből vett példák-ból láthatjuk: Isten a nehéz időkben különösen közel van hozzánk.

Ruth Krause missziós nővér

* A nevet megváltoztattuk

Ruth Krause missziós nővér. A velberti Bleibergquelle anyaház diakonisszája, 2000 óta gyülekezet-alapító és asszonyok közötti munkában áll Alençonban, korábban a Marburgi Médiával, jelenleg a Medi Esperance keretében tevékenykedik Franciaországban.

SPANYOLORSZÁG

„Estamos en crisis” Válságban vagyunk

„Válságban vagyunk”, Spanyolországban az utóbbi hónapokban sokat hallottuk ezt a mondatot. Időnként tréfásan mondják vagy mentségül szolgál mulasztásoknál és szolgáltatások késedelmes teljesítésénél. Tény azonban, hogy a gazdasági válság keményen érintette Spanyolországot, és sokan igencsak szenvednek tőle. Ezt a mindennapok sok-sok területén érzékeljük. Különösen az építési szakterület összeomlásából, az in-

gatlan- és munkaerőpiacon.

Sokan súlyosan eladósodtak a hitelek és részletre történt vásárlások miatt. Az egy főre jutó eladósodottság jelenleg (2009 ősz) 41 000 euró fölött van. 2009 júniusában a munkanélküliek száma 18,1%, az euro zónával összehasonlítva, ahol az átlag 9,4% körüli. A harmadik negyedévben 17,93%-ra csökkent, vagyis több mint négy millió embernek nem volt munkája ebben az időben. 2001 óta folyamatosan nőtt

ez a szám, és attól tartanak, hogy 2010 végére eléri a 20%-ot.

2008 ősze óta a munkanélküli férfiak száma gyorsabban nő, mint a nőké. Ennek oka a foglalkoztatottság nagymértékű csökkenése az építési szektorban és az ezzel összefüggő beszállítói üzemekben, valamint a munkahelyvesztéssel az agrárgazdaságban. Több mint 1,1 millió háztartásban az összes munkaképes családtag munkanélküli. Mint mindenhol, itt is a szoci-

álisan hátrányos helyzetűeket érinti mindez legsúlyosabban. A munkanélküli és szociális segély csak részben tud segíteni a helyzeten. Sokan áthullnak a szociális hálón.

Hogyan kezelik a spanyolok ezt a helyzetet? Amilyen sokfélék az egyes esetek, annyira különböznek az azokra adott válaszok is. Álljon itt néhány példa, amelyek embertömegek helyzetét tükrözik:

Ciprian* és Aurica* fiatal hívő román házaspár, akiknek egy gyermekről kell gondoskodniuk. Szeretnének Spanyolországban maradni, ezért megtakarított pénzükön és hitelfelvétellel saját lakást akartak vásárolni. A lakásokat itt akkor vásárolják, mielőtt azok megépülnek. Ez az építési terv azonban nem valósult meg. A szerződés szerint a befizetett összegnek csak a 35%-át térítik vissza. A banki hitel egyelőre tovább fut. Ciprian már hosszabb ideje munkanélküli, és néhány hónap óta a huzamosabb ideje munkanélkülieknek biztosított állami segélyben részesül, amelynek ideje azonban hamarosan lejár. Aurica takarítással és gyermekvagyázással keres annyit, amennyi éppen elég az ennivalóra és a járulékos költségekre. Minden hónapban azon aggodnak, elég lesz-e a pénz a lakbérre.

Isabel* spanyol. Évek óta biztos munkahelye van. Férjének nincs rendszeres munkája, ráadásul alkoholista. Isabel azonban hosszabb ideje betegállományban van, mert nemrég mellrákkal műtötték. A táppénz valamivel kevesebb, mint a szokásos fizetés. Még nem lehet

tudni, hogyan alakul a továbbiakban a helyzet. Mint családjában az egyetlen tudatos keresztyén, bátran állja a sarat. Sajnos, családja csak korlátozott mértékben támogatja.

Ezek az emberek és mások is bíznak az ígéletben: „Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm.” Meg is élhetik, hogyan törődik velük az Úr, és ebben másokat is felhasznál. Mi, a gyülekezet, hogyan járulhatunk hozzá a segítséghez? Bár a gyülekezetben mi magunk is a taglétszám csökkenése és a csekély bevételek miatt tapasztaljuk az adományok nagymértékű visszaesését, igyekezünk ott segíteni, ahol erre sürgős szükség van. Szűk anyagi lehetőségeink között egy alapot hoztunk létre, amelybe gyülekezeti tagok adományokat vagy kamatmentes kölcsönöket tehetnek, hogy súlyos esetben bürokráciamentesen segíthessünk másoknak. Rövid ideje folyik egy „kiló akció” is, amelyben élelmiszereket lehet adományozni, amit egyelőre a gyülekezeten belül osztunk ki. Jelenleg ezt nem tudjuk nagyobb mértékben végezni, pedig biztosan nem kevesen jelentkeznének rá.

A bajban találékonyak leszünk Spanyolországban is. A munkanélküliek között jó néhányan akadnak, akik önálló vállalkozóként próbálnak talpon maradni. Mások az interneten ajánlanak munkát, sokszor „fantasztikusnak” tűnő fizetéssel. A részleteket csak akkor lehet megtudni, amikor az ember egy kapcsolópont (link) segítségével egy másik internetoldalra jut... Sokan a lottóra bízzák a szerencséjüket vagy tévés szerencsejátékok-

ban vesznek részt, ahol százezreket lehet nyerni, azonban még a játék közben el is lehet veszteni. Nagy lehet a csalódás, különösen akkor, ha otthon nyomasztanak az adóságok.

Spanyolországban mind a hazaiak, mind a sok, különösen Latin-Amerikából, Észak-Afrikából és Kelet-Európából érkező bevándorló igyekszik megoldani saját életkörülményeit, az aktuális gazdasági és szociális helyzetben. Ezek a körülmények még mindig sokkal jobbak, mint sok más országban, ahonnan az emigránsok származnak. Mint keresztyének ebben a helyzetben együtt szenvedünk, és amennyire tudunk, segítünk a helybeliekkel. Mindenekelőtt abban szeretnénk segíteni az embereket, hogy ne akadjanak el a múlandó anyagi javaknál, hanem keressék azt, ami örökké megmarad. Ezt a feladatot még távolról sem teljesítettük.

Gisela Pfeffer missziós nővér

* A neveket megváltoztattuk

Gisela Pfeffer missziós nővér, elvégezte a Liebenzelli Misszió bibliaiskoláját, belépett a diakonisszák közé, betegápolást tanult, három évig közösségi munkában állt, 13 évig a LM bibliaiskolájának igazgatónöve volt. 1996 óta Spanyolországban, előbb Dél-Spanyolországban, majd Madrid közelében egy konferenciaotthonban, jelenleg Grao de Castelónban, Spanyolország keleti részében szolgál; fő feladata: nők közötti munka felépítése.

KÖZÉP-ÁZSIA

Isten mégis munkálkodik

Az evangélium hirdetését korlátozó állami intézkedések Isten számára nem jelentenek akadályt. Mint az sem, ha hívő emberek elbuknak,

és nem tudják: hogyan tovább. Az Úr ekkor is megtalálja a módját, hogyan váljon a hívő életének részévé.

Aizada* lábát 15 éves korára

olyan betegség támadta meg, hogy elvesztette a járóképességét. Kórházba került, ahol világosan megmondták, hogy életében többé nem

fog lábra állni. Egy nap, amint kórházi ágyában feküdt, egy fehér alak lépett a kórterembe és megérintette a lábait. Másnap, csodák csodájára, ismét tudott járni. Ezt az eseményt azonban gyorsan el is felejtette. Nem sokkal utána jól fizető állást talált és feleségül ment egy jómódú férfihoz. Néhanapján jósnőhöz is elment, hogy tanácsot kérjen, illetve jövőjéről tudakozódott. Nagyon büszke nő volt, s csak a hozzá hasonlóakkal állt szóba.

Itt az országban elterjedt szokás, hogy az asszonyok boszorkányokhoz járnak, hogy férjüket befolyásolhassák. A boszorkányokhoz intézett kéréseik nagyrészt meg is valósulnak, ám a férfiakat gonosz szellem keríti hatalmába. Aizada férjének első felesége is felkeresett egy boszorkányt, hasonló célból. Azóta a férjnek időről időre „rohamai” támadtak és nehéz időket élt át.

Aizada férje egész életében az élet értelmét és Istent kereste. Sajnos azonban egyiket sem találta meg. Aizada egyik barátnőjétől halott ugyan Jézusról, férjének azonban nemcsak nem beszélt róla, hanem igyekezett minden lehetőséget és alkalmat megakadályozni, hogy férje keresztyénekkal találkozhasson. Ő maga ugyan nem hitt Jézus hatalmában, ám azt hagyta, hogy barátnője olykor-olykor imádkozzon érte.

Aizada férje egy nap felakasztotta magát. Az asszonyban egy világ dőlt össze; teljesen összeomlott, a padlóra került. Úgy tűnt, az életének sincs többé értelme. Le akarta vetni magát az erkélyről, ám egy láthatatlan kéz visszatartotta.

Amikor Aizada még anyja méhében volt, egy lelkész házaspár imádkozott érte, születésekor pedig ugyanők azért fohászokdtek, hogy a lány felismerhesse életében Jézust. Az imádság beteljesülésére csak 40 év után került sor. Férje halála után Aizada keresni kezdte Istent és egy helybéli lelkészt hívott meg otthonába, aki Jézusról beszélt vele. Egy-

szerre megértette, hogy Jézus egész életén át elkísérte, most pedig teljesen rá akarta bízni magát.

Ma is hatalmas kudarcként éli meg, hogy annak idején férjének, aki olyannyira kereste az élet értelmét és az igazságot, nem beszélt Jézusról.

Aizada erős akaratú nő, aki ma már bátran vállalja hitét. Nem hagyja, hogy hite miatt megfélemlítsék. Tudja, Isten megbocsátotta neki, hogy annak idején megtagadta, de ennek ellenére felhasználta környezetében. Élete azért nem siklott ki, mert Isten minden napján elkísérte.

Kisiklott élet

Gulmira az ország belsejében egy kis faluban nőtt fel. Nevelőszülőknél lakott, mert vér szerinti szülei nem tudták az összes gyermeküket ellátni. 15 éves korában otthagyta az iskolát. Apja halála miatt anyján túl sok volt a teher, és Gulmira más lehetőség híján saját felelősségére a fővárosba utazott munkát vállalni. Szerencséjére rokonai befogadták és három éven keresztül szakácsnőként dolgozhatott. Ebben az időben keresztyénekkal találkozott és templomba kezdett járni. Olyan volt, mint egy kiszáradt szivacs és ugrott minden felkínálkozó lehetőség után. Szeretetéhség kínozta. Egy idő után Jézust szívébe fogadta. A munkahelyén feketén is kellett keresnie, ezért a lelkésze kérte, hogy minél hamarabb hagyja ott az állását. Ő maga is belátta, hogy tiszta lelkiismerettel nem tudna tovább ott dolgozni. Felmondott és alkalmi munkát végzett. Ám nagy problémái támadtak, mert nem tudta magát anyagilag fenntartani. Ekkortájt következett be a Szovjetunió összeomlása, emiatt a munka is kevés volt, meg a fizetések is alacsonyak voltak. Gulmira gyakran esett kétségbe, úgy érezte, zátonyra futott az élete. Nem volt szakmája, alig keresett valamit és családja sem volt, aki támogathatta volna. A jobb élet-

tel kapcsolatos reményei szertefoszlottak, saját családra még csak gondolni sem mert.

Egy nap az elnök háza előtt sé tált, s a következőket gondolta magában: „Ha az elnök lánya volnék, semmi problémám nem lenne. Jó végzettségem, még jobb állásom lenne, és nem kellene azon aggódnom, miből fogok megélni.” Ekkor azonban eszébe jutott: „A legnagyobb Elnök gyermeke vagyok: Jézus Krisztusé. Miért aggódom ilyen sokat? Ha az elnök törődik a lányával, mennyivel jobban tud Isten rólam gondoskodni!” Megfogadta, hogy többé nem fog annyit aggódni, sokkal inkább arra hagyatkozik, hogy Isten minden nap ellátja a legszükségesebbekkel. Ez a pillanat életének fordulópontja lett. Ettől kezdve Isten gondoskodott róla, hogy olyan keresztyénekkal ismerkedhessen meg, akiknél jó fizetést kapott munkájáért, és akiktől sokat tanulhatott. Régi vágya volt, hogy angolul tanuljon. Isten segítségével egy amerikai család házvezetőnője lett, s nemcsak angolul tanulhatott meg, hanem tanúja lehetett egy keresztyén család életének is. A család lehetővé tette, hogy angol nyelvtanfolyamra járjon, és ezután tolmácsként vizsgázhasson. Manapság különböző szociális projekteken vesz részt fordítóként, konferenciákon végez tolmácsolási feladatokat. Időközben férjhez ment egy rendes férfihoz, aki teljes szívéből Isten ügyét szolgálja. Gyermekeikkel keresztyén családként sok környékbeli számára szolgálnak példaként és áldásként.

Matthias és Christine

*Az asszonyok neveit megváltoztattuk.

Matthias és Christine az LM Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt asztalosként, illetve általános- és középiskolai tanárként dolgoztak.; 2008 óta Közép-Ázsiában vannak, jelenleg nyelvtanfolyamon vesznek részt.

Hosszú út

Szerda reggel nyolc óra van a zambiai Mungwi klinikán. Az éjszakás nővér végigjárja velünk az összes osztályt és átadja nekünk a betegeket. Az elkülönítő részlegen is fekszik három beteg, az egyiknek kanyarója van, a másik kettőnek tbc-je. Az egyik tbc-s beteget Thomasnak hívják. Nála felmerül az AIDS immunhiányos tünet együttes gyanúja is. Feltételezések szerint a tbc-s betegek 75 százaléka HIV-fertőzött is.

Kórházlelkészünk reggeli áhítata (Kép: Reggeli áhítat*) és az éjszakás nővér ügyeletátadása után mindenki végzi a munkáját. Én is elindulok kollégáimmal, Hellennel együtt a HIV/AIDS-részlegünkre. Már öt HIV-es páciens vár ránk. Hellen egymás után szólítja őket. A legtöbben azért jönnek, hogy átvegyék a gyógyszereiket, amelyek a HIV vírus terjedését gátolják a szervezetükben. A cukorbetegséghez vagy magas vérnyomáshoz hasonlóan itt is egész életen át tartó kezelés szükséges. A betegeknek minden nap gyógyszert kell szedniük, csak így maradhatnak egészségesek, és így tudják végezni napi munkájukat. (Kép: HIV-csapat*) Thomashoz indulok az elkülönítőbe, hogy a HIV-ről beszéljek vele. Nagyon aggódik maga és a családja miatt, mert már jó ideje beteg és gyengesége miatt nem tud dolgozni.

Nős, négy gyermeke van. Kérdésemre, hogy hol lakik, azt feleli:

– Kutali sana! („Nagyon messze!”).

A faluja kb. 80 kilométerre északnyugatra fekszik Mungwitól, és Thomas az egész utat kerékpárral tette meg! „Hihetetlen!” – gondolom magamban. A HIV-tesztje pozitív, ami azt jelenti, hogy HIV-fertőzött. Több napon át tartó alapos kivizsgálás és vérvizsgálatok után világossá válik: gyógyszerekre van szüksége, különben már nem sokáig él.

Hellennel beszélünk vele az egész életen át tartó napi gyógyszereszedésről. Csak így lesz jobban, így tud majd magáról és családjáról gondoskodni. Hellennel viszont nagyon aggódunk a miatt, hogyan fog eljönni Thomas havonta a gyógyszereiért. Vajon bírni fogja-e a 80 kilométeres utat?

Mungwi körzetében 13 klinika van, ezek közül csak kettőnek vannak HIV-fertőzöttek részére gyógyszereik: a miénknek és egy tőlünk 120 kilométerre fekvő katolikus klinikának. Sok HIV-fertőzéssel kezeltnek kell hosszú utat megtennie, hogy hozzájuthasson a gyógyszereihez. Thomas a mi klinikánk mellett dönt, mert a katolikus Missziói Klinika még távolabb esik a falujától.

Hellennel együtt már régebben foglalkoztat ezeknek a betegeknek a helyzete, akik ilyen hosszú út árán jutnak a gyógyszereihez. A HIV-gyógyszereket csak képzett személyzet írhatja fel, különben már eljuttattuk volna a betegeink gyógyszereit a közelebb fekvő klinikákra, hogy ne utazzanak olyan sokat.

A zambiai egyházi fedőszervezettől (CHAZ = Churches Health Association of Zambia) kapunk pénzt a HIV/AIDS elleni munkánk kiterjesztésére. Az a tervünk, hogy havonta egyszer felkeresünk néhány olyan klinikát, amelyeknek nincsenek HIV/AIDS-gyógyszereik, hogy ott helyben vizsgáljuk meg a HIV-fertőzött pácienseinket és új gyógyszerekkel lássuk el őket. Ötletünket elmondjuk a körzeti egészségügyi hivatal HIV/AIDS-koordinátorának, P. úrnak, amit ő nagyon lelkesen fogad. Hellennel részletes tervet készítünk minden szükséges eszköz, személyzet, költségek, időterv stb. feltüntetésével és előterjesztjük a körzeti egészségügyi hivatalnak. Kezdetnek három

klinikát választunk ki, amelyek Mungwi körzetének a legtávolabbi végén vannak és ahol betegeink közül néhány lakik.

Mikor minden elkészül, időpontot beszélünk meg P. úrral a körzeti egészségügyi hivatalból. Négyen – a kórházlelkész, Hellen, dr. Keszi (LM Magyarország) és én – korán útnak akarunk indulni. P. úrral a háza előtt találkozunk. Amikor odaérkezünk, egy széken ülve újságot olvas. Kérdezzük, hogy miért nem készült el.

– A körzeti egészségügyi hivatal főnöknője nem ért egyet az ötlettel – feleli.

Nem hiszünk a fülünknek! Hetekig tartó tervezés és az egészségügyi hivatal illetékeseivel való egyeztetés után ilyesmi történik. P. úr is szemmel láthatóan csalódott, és nem tartóztat minket. Így mégis nekivágunk (Kép: Rossz út*), hogy felkeressük a három klinikát, mert beszélni akarunk az ottani klinikák személyzetével, és meg akarjuk ismertetni velük a tervünket. Fel akarjuk mérni a klinikák állapotát is.

Az első klinikához vezető 60 kilométeres utat autóval két óra alatt teszünk meg úttalan utakon, kis falvak és magányos kunyhók mellett elhaladva. Az első klinikán a takarítónővel találkozunk, aki gyógyszereket oszt. Azt mondja, az ápoló nincs ott. A takarítónőtől beszerzünk néhány információt a klinikáról, aztán tovább haladunk. A második kis klinika körülbelül egy órányira van autóval az elsőtől. Ott is egy takarítónőre akadunk, aki éppen egy várandós nőt lát el, akinek szülési fájdalmai vannak. Elmondja, hogy az asszonynak már nagyon hosszú ideje vannak fájásai, és a gyerek nem jön. Ráadásul vérzik is. Nyilvánvaló, hogy rendes ellátásra van szüksége az asszonynak és császármetszést kell végezni rajta Kazamában, ami innen au-

tóval két-három óra. Megpróbáljuk megszervezni, hogy a mentőautónk Mungwiból idejőjön, mivel az asszonyt a mi autónkkal nem tudjuk olyan messzire elszállítani.

Az összegyűlt betegek között meglátjuk Thomast is. (Kép: Falusi gyerekek*) Nevetve üdvözl. Fel-szedett egy pár kilót, egészséges-nek látszik. Időközben megint van elég ereje, hogy a földeken dolgoz-zon és elláthassa a feleségét és gye-rekeit. Igen örül, hogy idejöttünk és reméli, hogy hamarosan megint itt találkozunk. Így nem kellene olyan sokat utaznia a gyógyszereiért.

A várandós asszonyt feltesz-szük egy matraccal és két kísérelvel együtt a kisteherautónk platójára (ülnie nem szabad) és Mungwi felé vesszük utunkat. A mentőautó (Kép: Mentő*) félúton szembejön velünk. Az asszony még gyorsan kap egy in-fúziót, mielőtt a mentőben egy kicsit kényelmesebben fekszen.

Idáig nem úgy alakult a ter-vünk, ahogy szerettük volna. Ku-darcot vallottunk?

Visszamegyünk addig az elága-zásig, ahonnan a harmadik és jelen-leg utolsó klinikához jutunk. Ezen a klinikán sem találunk szakszemély-zetet. Ki gondoskodik a betegekről? Van értelme egy ilyen klinikának, ha nincs megfelelő személyzet? Sok a kérdés bennem, és a többiekben is csalódottságot és bosszankodást lá-tok. Fáradtan és „sikertelenül” me-gyünk vissza Mungwiba. A váran-dós asszony számára mindenesetre jókor voltunk ott!

Néhány nappal később a helyzetről beszélgetést folyta-tunk a körzeti egészségügyi hiva-talban. Azt mondják, hogy csak a klinikánk ellátási területén dol-gozhatunk, azon túl nem. Ebből a beszélgetésből világossá válik, mi-lyen fontos a politika, és milyen mellékes lehet egy emberélet.

Thomas még két hónapig tudott eljönni hozzánk a gyógyszereiért. Utána elfogyott a pénze, mivel min-dig egy hétig volt úton és ehhez en-nivalóra is szüksége volt.

Thomas csak egy példa a sok HIV-fertőzött közül, akiknek új élete lehetne, ha nem lenne olyan nehéz a hozzájuk vezető út. Ne-künk a Mungwi Klinikán az a cé-lunk, hogy javítsuk a más klinikák-kal és a körzeti egészségügyi hiva-tallal való együttműködést, és se-gíthessünk a betegeken.

Kérjük, imádkozzon ezért a hely-zetért és azokért, akiknek hosszú ki-lométereiket kell megtenniük, hogy orvosi ellátásban részesüljenek.

Jens Weißflog

Jens és Susann Weißflog, há-rom gyermekük van. Jens beteg-ápoló, Susann adminisztratív mun-kát végzett. 2005 óta vannak Zam-biában műszaki misszionáriusként. A nyelvtanulás befejezése óta Jens betegápolóként dolgozik a Mungwi Klinikán a HIV/AIDS-program felelőseként.

* A zárójelben hivatkozott képek a hátsó borítón találhatóak.

NÉMETORSZÁG

Tíz éves a „Tizenévesek a misszióban”

Isten értékel – mi is

Isten hat napon át munkálkodott, eget és földet teremtett, jól megné-zett mindent, és így értékelt: min-den, amit alkotott, „igen jó”.

A világmindenséget Isten hívta életre és él! Minden az Ő dicsőségét tükrözze vissza – erre szolgál a hó-kristály és a varacskos disznó, a paradicsommadár és a tátika. Ne-künk is az a dolgunk, hogy Isten dicsőségét tükrözzük vissza.

A „Tizenévesek a misszióban” már tízéves, és nagy léptekkel ha-lad a serdülőkor felé. Magunk mö-gött hagytuk a születés óráját és a Liebenzelli Misszió ifjúsági mun-kájának gyermekkorát. Ideje visz-szapillantani.

A fiatalok közötti lelki nyitottsá-got tapasztalva a Liebenzelli Misz-szió vezetősége 2000 szeptemberé-

ben elhatározta, hogy tizenévesek-kei és ifjúsággal missziói munkát indít. Ma csak ámulni tudok azon, Isten hogyan alakította ki a szolgál-latot. Olyan mozgalom kezdetét je-lentette, amelyben ma sok ezer fia-tal vesz részt imaharcban és misszi-ói munkában.

Ha Isten megtervez valamit, azt életre is hívja. Mindig is azt akarta, hogy az emberek megismerjék, kö-vezzék, imádják és dicsőségét, sze-retetét visszatükrözzék ebben a vi-lágban, ahogy ezt az egész teremtett világ teszi.

Erre az új munkára hívott el en-gem az Úr. Aztán minden nagyon felgyorsult: folytattuk és kiépítettük azokat a missziós tábortokat, ame-lyeket már a LM Teológiai Szeminá-riumán végzett tanulmányaim alatt is szerveztem. A jelentkezők száma

évről-évre nőtt. 2003-ban kezdtük a „Vidd az evangéliumot Meck Pom”-nak nevezett evangélizáló napok-kal (Mecklenburg-Előpomeránia), amelyen 200 fiatal vett részt. A felkészítőt Stralsundban a Hansa Gimnáziumban tartottuk. Onnan indultunk útnak kis csapatokban azokra a helyekre, ahol aztán a re-ménység üzenetét továbbadtuk.

A „Tizenévesek a misszióban” sokrétűsége és dinamikája láttán hamarosan ez lett a jelszó: „Termé-szetesen, rugalmasan és kötetlenül.” A táborok a tizenévesek missziójá-nak három fő tartóoszlopát képv-i-selik, és a következő években eze-ket építettük fel és bővítettük. Mos-tanáig ezeket a missziós tábortokat Mecklenburg-Előpomerániában, Hessenben, Ausztriában és Spa-nyolországban tartottuk. Jubileu-

mi evangélizálásként idén nyárra a „Vidd az evangéliumot Sachsen-Anhaltba” alkalmat tervezzük.

Istennek azonban még más terve is volt. 2000 őszén korán reggel vonaton utaztam, kicsit még aludtam, aztán gondolatoktól nehéz fejjel hirtelen fölébredtem. Kicsit tanács-talanul egyszerűen leírtam ezeket a gondolatokat, végül pedig megállapítottam, hogy az előttem fekvő írás egy imakongresszus tervét alkotja.

Világosan láttam: Isten következő feladata számomra az volt, hogy ifjúsági imakongresszust szervezzek. Kezdetben csak kevesen tudták elképzelni, hogy majd jönnek a tizenévesek, és egy egész hétvégét imádsággal töltenek. Isten azonban nem hagyott minket cserben. Amikor feladatot ad, megadja hozzá mindazt, amire szükségünk van a teljesítéséhez.

A tizenéveseknek rendezett első imakongresszusra 2001-ben kereken 500-an jöttek el Bad Liebenzellbe. Aztán következtek ifjúsági imakongresszusok Hamburgban, Mecklenburg - Előpomerániában, Frankfurtban és Ausztriában. Idén újabb imakongresszust tervezünk Schleswig-Holsteinba. Ezek az imakongresszusok a tizenévesek missziójának a második tartóoszlopát alkotják.

Az elmúlt évek alatt megállapítottam, hogy egyre kevesebb fiatal hoz hazulról stabil élet- és hitbéli alapokat. Ebből a szükséghelyzetből következett a tanítványnevelő iskola gondolata.

Íróasztalomon ma már öt csoportkép áll arról az öt tanítványnevelő osztályról, akik részt vettek ezen a tanfolyamon. Családommá lettek. Hat hónapig együtt élünk és tanulunk, nevetünk és sírunk, imádko-

zunk és dolgozunk. 22 hét, amely az egész életet megváltoztathatja. Sokan jöttek csalódott, meggyötört, tanács-talan, sérült, büszke fiatalokként, és teljesen megváltozott hívőkként mentek el, akik Isten dicsőségét tükrözik vissza.

2009 októbere óta a Firemountain Training School (Tűzhányóhegy Gyakorló Iskola) méltán viseli nevét. Monbachtalból a misszió hegyére költöztünk. – Több mint száz évvel ezelőtt Lina Stahl testvér, aki nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a misszió Bad Liebenzellbe jött, azért imádkozott, hogy a misszió mai területe tűzhányó legyen. Ezen a lelki alapon állunk mi is. Ezért választottuk a „Firemountain Training School” (FTS) (Tűzhányóhegy Gyakorló Iskola) nevet.

Harmadik oszlopunk az iskola (FTS)

Isten mindig újabb lépésekre vezetett minket, tanított és új ajtókat nyitott. Így jött létre a missziói látás és a mozgalom vezérmondata: „Worshipping God by sharing his love with the world” – „Istent magasztaljuk, ha szeretetét megosztjuk a világgal”.

Isten sok mindennel megajándékozott ez alatt a tíz év alatt, sok minden válhatott valósággá. Kíváncsian várjuk, mit tervez még és tervének melyik részét szánta nekünk.

A szolgálat alapjait ez alatt a mozgalmas időszak alatt határoztuk meg. Most már felfelé kell építeznünk. A szolgálat növekszik és formálódik.

Megtiszteltetésnek érzem, hogy együtt élhetem át a többiekkel ezeket a fejleményeket. De mi lenne belőlünk, ha teremtő Igéjével Isten nem szólna bele naponta az életünk-

be? Hiszen Igéje bátorítást, támogatást, gyógyulást, bocsánatot és elhívást jelent.

Így tekintek vissza a serdülő-szolgálat tíz évére és ki kell mondanom: „Köszönöm, Istenem, te vagy Jahve, a hűséges, örök, mindenható és szerető Atya. Mindent jól cselekedtél!”

Aztán a jövő felé tekintek és ezt mondom: „Uram, ez a te munkád, amiben állunk, és ezért érvényesek az ígéreteid is. Téged szeretnénk követni odaszánással és engedelmességgel. Add az akarást és a véghezvitelt is mindehhez! Ámen.”

Azért imádkozunk, hogy ország-szerete imamozgalom jöjjön létre, a tizenévesek imakongresszusai és az imacsoportok az iskolákban és minden társadalmi közegben elterjedjenek. Imádkozunk az evangélizáló napok elterjedéséért Németországban és Európában.

Ön is szeretné, ha nemzetünk polgárai ismét Isten felé fordulnának? Közülünk bárki részt vehet ennek az Úrtól kapott megbízatásnak a teljesítésében. Nálam ez így történt: tizennégy éves koromban elkezdtem ébredésért imádkozni. Szeretnék továbbra is imádkozni érte és hinni, hogy Isten megadja.

Isten bátorítson minket abban, hogy megalkuvás nélkül Őérte éljünk!

Stefan Lepp

Stefan Lepp, a LM Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt cukrászként dolgozott, 2000–2005-ig gyermek- és ifjúsági referens volt, szervezte a serdülők misszióját, 2006 szeptembere óta vezeti a fiatalok missziói mozgalmát.

Külmissziói Híradó – a Nemzetközi Liebenzelli Misszió Molnár Mária Külmissziói Alapítványának lapja * Megjelenik évi hat számban Az újságot térítésmentesen küldjük, külön kérésre a német nyelvű liebenzelli missziói lapokat is (Mission Weltweit és Go für Gott gyermeklap). * A Külmissziói Híradót a misszióra szánt adományokból tartjuk fenn és állítjuk elő.

Felelős kiadó: Sípos Alpár Szabolcs * Főszerkesztő: Előd Erika, Tel.: 06 1 326 54 94

Szerkesztőség: 2090 Remeteszőlős, Pisztráng u. 2. * Tel.: 06 26 355 310 * Internet: <http://www.liebenzell.hu>

Villámposta: info@liebenzell.hu Az OTP-nál vezetett számla száma: 11738084-20011215 • adószám: 18543494-1-13

Nyomdai előkészítés, kivitelezés: GEDEON Bt. Vác, Zrínyi u. 9. www.gedeon.hu